

Sygnatura akt I C 153/18 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2019 roku

Sąd Rejonowy w Puławach I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Asesor Sądowy E. W.

Protokolant: Starszy Sekretarz Sądowy Agnieszka Mitruczuk

po rozpoznaniu w dniu 8 maja 2019 roku w Puławach

sprawy z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko S. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej S. D. na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 12203,63 zł (dwanaście tysięcy dwieście trzy złote sześćdziesiąt trzy grosze) z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 30 lipca 2017 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej S. D. na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 3770,00 zł (trzy tysiące siedemset siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 153/18

UZASADNIENIE

W dniu 5 września 2017 roku powód Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł pozew do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanym S. D. i pozwanemu D. D. o zasądzenie solidarnie kwoty 12 203,63 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie ale nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 30 lipca 2017 roku do dnia zapłaty. Powód żądał również zwrotu kosztów sądowych w kwocie 153 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu powód podał, że zawarł z pozwanymi solidarnie umowę pożyczki. Pozwani nie wywiązali się z warunków określonych w umowie, co spowodowało powstanie wymagalnego zadłużenia, które na dzień 30 lipca 2017 roku wynosi 12203,63 zł, na które składa się: kwota 11791,70 zł z tytułu niespłaconego kapitału, 241,60 zł niespłaconych odsetek umownych, 170,33 zł z tytułu odsetek za zwłokę. Powód wniósł nadto o zasądzenie dalszych odsetek za zwłokę w wysokości 4 – krotności stopy kredytu lombardowego NBP nie większej niż maksymalne odsetki za opóźnienie naliczane od kwoty 12203,63 zł od dnia 30 lipca 2017 roku do dnia zapłaty. Powód podał, że wzywał pozwanych do zapłaty, jednak wyznaczony termin upłynął bezskutecznie. W związku z niedopełnieniem zobowiązania przez pozwanych solidarnie wypowiedział umowę oraz postawił zadłużenie w stan wymagalności. W pozwie powód wskazał, że roszczenie jest wymagalne od dnia 23 kwietnia 2017 roku (pozew k. 2-4).

W dniu 23 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy wydał przeciwko pozwanym nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym sprawie VI Nc -e (...) (nakaz k. 5).

D. D. nie wniósł sprzeciwu i wobec niego nakaz zapłaty się uprawomocnił.

S. D. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia oraz zarzut braku legitymacji biernej po stronie pozwanej. Podała, że nie była stroną umowy pożyczki z dnia 13 sierpnia 2014 roku. Nie wyraziła również zgody na zaciągnięcie pożyczki przez byłego męża D. D. (sprzeciw k. 5v).

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie przekazał sprawę pozwanych do Sądu Rejonowego w Puławach (postanowienie k. 9).

Powód w piśmie procesowym wskazał, że pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów na potwierdzenie swoich twierdzeń. Pozwana własnoręcznie podpisała umowę pożyczki, a część środków została przekazana na jej rachunek bankowy. Pozostała kwota została przekazana na poczet zobowiązania wynikającego z umowy kredytowej nr (...) zawartej w dniu 6 lutego 2014 roku. Powód podał nadto, że w dniu 31 marca 2016 roku strony zawarły porozumienie w sprawie spłaty zadłużenia wynikającego z powyższej umowy. Zgodnie z § 6 ust. 1 porozumienia bank może wypowiedzieć porozumienie jeżeli dłużnicy nie otrzymają warunków porozumienia, w szczególności nie dokonają w terminie spłaty dwóch rat w pełnej wysokości. W związku z dalszą zwłoką powód skierował do pozwanych ostateczne wezwanie do zapłaty. Bank wypowiedział umowę z zachowaniem 30 dniowego terminu wypowiedzenia. Pozwani odebrali wypowiedzenie umowy w dniu 23 marca 2017 roku, a roszczenie stało się wymagalne z upływem 30 dni od daty doręczenia wypowiedzenia (pismo k. 21-22).

Postanowieniem z dnia 4 lipca 2018 roku Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie na podstawie art. 359 § 1 k.p.c. uchylił postanowienie z dnia 21 grudnia 2017 roku o skutecznym wniesieniu sprzeciwu i stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu przez S. D., utratę nakazu zapłaty w stosunku do S. D. i przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Puławach, a w stosunku do D. D. nadał klauzulę wykonalności (postanowienie k. 80, postanowienie k. 81).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13 sierpnia 2014 roku Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarł umowę pożyczki ekspresowej nr (...) z pożyczkobiorcami S. D. i D. D.. Zgodnie z umową Bank udzielił pożyczki w kwocie 14432,98 zł od dnia 12 sierpnia 2021 roku poprzez przelew na rachunek bankowy nr (...) kwoty 7100 zł oraz pozostałej kwoty pożyczki na rachunek (...) jako spłatę kredytu w kwocie 6900 zł zaciągniętego umową nr (...) dnia 6 lutego 2014 roku zaciągniętego w Banku (...). Całkowity koszt kredytu w dniu jej zawarcia wynosił 8965,51 zł, w tym prowizja za udzielenie pożyczki w kwocie 432,98 zł. Pożyczka została oprocentowana wg. zmiennej stopy procentowej wynoszącej w dniu jej zawarcia 14,77 % w stosunku rocznym. Pożyczkobiorcy w pkt. IV § 11 zobowiązali się zwrócić pożyczkę wraz odsetkami oraz do zapłacenia prowizji i opłat należnych bankowi przy czym zgodnie z pkt. III pożyczkę pomniejszoną o kwotę prowizji wraz z odsetkami w ratach kapitałowo – odsetkowych płatnych 12 dnia każdego miesiąca. Wysokość raty na dzień podpisania umowy wynosiła 273,39 zł. Kwota przeznaczona na spłatę prowizji nie została oprocentowana – za wyjątkiem sytuacji, gdy stanie się zadłużeniem przeterminowanym i miała zostać spłacona w równych ratach kapitałowych w wysokości 5,15 zł, a ostatnia rata w wysokości 5,53 zł. Strony umowy przewidziały, że bank ma prawo wypowiedzieć umowę w całości bądź w części jeśli pożyczkobiorcy nie zapłacili w terminie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności po uprzednim poinformowaniu pożyczkobiorców o konieczności spłaty zaległych rat w terminie 7 dni od otrzymania informacji o braku spłaty wymagalnej części zadłużenia i pomimo wezwania nie ustanowi zabezpieczenia spłaty pożyczki w terminie 30 dni od daty wezwania. Pożyczkobiorcy zobowiązani zostali do spłaty zadłużenia do końca ostatnia dnia okresu wypowiedzenia. W przypadku braku płatności w terminach wskazanych w umowie bądź po upływie okresu wypowiedzenia przewidziano pobranie odsetek w wysokości odsetek maksymalnych równej czterokrotności stopy lombardowej NBP (dowód : umowa k. 26 – 30, potwierdzenie dokonania przelewu k. 52).

Z uwagi na zadłużenie umowa została wypowiedziana i postawiona w stan wymagalności (okoliczność niezaprzeczona).

W dniu 31 marca 2016 roku bank zawarł z S. D. i D. D. porozumienie w sprawie spłaty zadłużenia nr 9/2-16 roku wynikającego z umowy pożyczki ekspresowej z dnia 13 sierpnia 2014 roku, które na dzień zawarcia porozumienia wynosiło 12807,94 zł w tym 12446,00 zł kapitału, 361,94 zł odsetek w celu restrukturyzacji zadłużenia. S. D. i D.

D. uznali swoje zadłużenie wobec banku. Strony porozumienia ustaliły, że zadłużenie będzie spłacane w 88 ratach miesięcznych w wysokości po 205,18 zł każda, płatnych do 12 – go dnia każdego miesiąca począwszy od 12 maja 2016 roku, a ostatnia rata będzie ratą wyrównującą. Od dnia zawarcia porozumienia kapitał będzie oprocentowany wg. zmiennej stopy procentowej wynoszącej w dniu zawarcia porozumienia 13,75 % ale nie więcej niż 4 krotność stopy lombardowej NBP. Zgodnie z porozumieniem w przypadku braku spłaty rat w terminach uzgodnionych, powstałe zadłużenie będzie traktowane jako przeterminowane. Wysokość odsetek od zadłużenia przeterminowanego została określona w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie. Stosownie do § 6 porozumienia bank uzyskał uprawnienie wypowiedzenia porozumienia jeśli dłużnicy nie dotrzymają warunków porozumienia, w szczególności nie dokonają w terminie spłaty dwóch rat w pełnej wysokości tj. nie spłaci rat w ogóle lub spłaci w wysokości niższej niż umówiona i uprzednio zostanie wezwana do zapłaty zaległych rat. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni. Strony postanowiły w porozumieniu, że obowiązkiem dłużników jest zawiadomienie banku o każdej zmianie adresu zamieszkania, a pismo zwrócone do banku przesłane na adres wskazane przez dłużnika, będzie traktowane jako doręczone (dowód: porozumienie k. 35 – 36).

Pismem z dnia 16 marca 2017 roku, doręczonym w dniu 23 marca 2017 roku bank wypowiedział porozumienie z zachowaniem 30 -dniowego terminu wypowiedzenia. W dacie wypowiedzenia zadłużenie wymagalne przekraczało trzykrotną wysokość raty powstałą od stycznia 2017 roku W okresie wypowiedzenia na poczet zadłużenia objętego porozumieniem zostały dokonane dwie wpłaty, jednakże ich suma wynosząca 500 zł nie pokrywała zadłużenia oraz wysokości bieżącej raty, wobec czego umowa została rozwiązana na skutek upływu terminu wypowiedzenia w dniu 22 kwietnia 2019 roku (dowód: wypowiedzenie k. 37, potwierdzenie odbioru k. 38 – 39, dokument nadawczy k. 40, zawiadomienie k. 44 – 50, zestawienie dokonanych wpłat k. 51).

Po zawarciu porozumienia na poczet wpłacono 2174,22 zł, w tym na kapitał zaliczono kwotę 654,29 zł, a na odsetki kwotę 1518,92 zł. Po wypowiedzeniu porozumienia wymagalna stała się kwota niespłaconego kapitału w całości. Aktualnie niespłacony kapitał wynosi 11791,70 zł (dowód: zestawienie dokonanych wpłat k. 51, porozumienie k. 35-36).

W dniu 24 czerwca 2017 roku Bank wezwał S. D. do spłaty wymagalnego zadłużenia, które na dzień sporządzenie wezwania wynosiło 12088,98 zł pod rygorem skierowania sprawy do sądu. Wezwanie wysłał na adres S. D. wskazany w umowie listem poleconym, którego S. D. nie odebrała. Kolejne wezwanie zostało wystosowane w dniu 14 sierpnia 2017 roku (dowód: ostatecznie wezwanie przedsądowe k. 31, zwrócona korespondencja k. 31-32, pismo k. 42).

Aktualnie zadłużenie wynosi 12203,63 zł, w tym 11791,70 zł tytułem niespłaconego kapitału, kwotę 241,60 zł tytułem odsetek umownych, kwotę 170,33 zł niespłaconych odsetek za zwłokę (okoliczność niezaprzeczona).

Powyższy stan faktyczny był sporny co do tego, czy pozwana S. D. była stroną umowy, którą to okoliczność Sąd ustalił w oparciu o załączoną treść umowy (k. 26 -30) oraz potwierdzenie dokonania przelewu na jej rzecz tytułem pożyczki (k.52), a także w oparciu o treść zawartego porozumienia (k. 35-36), w którym uznała zadłużenie wynikające z umowy pożyczki. Zarówno umowa jak i porozumienie zawierają własnoręczne podpisy pozwanej i jednoznacznie wskazują ją jako pożyczkobiorcę. Pozwana nie przedstawiła żadnych zarzutów ani dowodów na ich nie autentyczność, podczas gdy zgodnie z treścią art. 253 k.p.c. jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego lub twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Wobec nie udowodnienia, że podpisy pozwanej na umowie i porozumieniu od niej nie pochodzą, Sąd uznał powyższe dokumenty za wiarygodne i w oparciu o nie ustalił, że pozwana złożyła oświadczenie woli zawarcia umowy pożyczki i następnie uznała zadłużenie wynikające z pożyczki w porozumieniu dotyczącym spłatę zadłużenia i wyraziła i woli jego restrukturyzacji poprzez rozłożenie na raty. Pozostałe dokumenty załączone do pozwu nie budziły wątpliwości Sądu co do swojej wiarygodności. Pozwana ich nie zakwestionowała. Nie podnosiła również zarzutów co do wysokości zadłużenia. Nadto, w porozumieniu z dnia 31 marca 2017 roku uznała zadłużenie wynikające z pożyczki. W ocenie Sądu okoliczność, że strony zawarły porozumienie co do spłaty zadłużenia, czyli rodzaj ugody modyfikuje zasadę, iż to na powódzie spoczywa obowiązek udowodnienia faktów uzasadniających roszczenie. Porozumienie nadało bowiem cech pewności i bezsporności istnienia zadłużenia. Sąd w niniejszym składzie podziela tezę zawartą w wyroku Sądu

Najwyższego z dnia 22 lutego 2017 roku w sprawie IV CSK 179/16, że ciężar dowodu, że kwota wynikająca z ugody się nie należy spoczywa na pozwanym. Fakty prawnoniwezące musi udowodnić ta strona, która wywodzi z nich swoje twierdzenia wskazujące na nieistnienie praw. Wobec nie zgłoszenia tego rodzaju twierdzeń przez pozwaną, Sąd oparł się na twierdzeniach powoda w zakresie wysokości zadłużenia, którym pozwana nie zaprzeczyła, nadto wynikają one z załączonych dokumentów w postaci porozumienia (k. 35-36), zawiadomień o wysokości rat (k. 44-50) oraz zestawieniu: harmonogramu spłat z faktycznie dokonanymi wpłatami (k. 51).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Roszczenie powoda wywodzi się z zawartej pomiędzy stronami umowy pożyczki. Zgodnie z art. 720 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem.

Podstawowym obowiązkiem biorącego pożyczkę gotówkową jest zwrot pożyczonych pieniędzy. Umowa pożyczki może być umową odpłatną, wobec czego jeśli strony zastrzegły wynagrodzenie za korzystanie z pieniędzy w postaci prowizji czy oprocentowania biorący pożyczkę jest zobowiązany je zwrócić na zasadach i w terminach uzgodnionych w umowie. Zgodnie z art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z uwagi na fakt, że pozwana nie wywiązała się z zobowiązania w zakresie spłaty określonego w zawartej umowie pożyczki długu, jak również z zawartego porozumienia modyfikującego treść łączącego ją z powodem stosunku prawnego z mocy zawartej umowy, porozumienia w którym uznała zadłużenie i na skutego wypowiedzenia umowy zaktualizował się obowiązek zapłaty dochodzonej pozwem należności na którą składa się kwota 11791,70 zł tytułem niespłaconego kapitału oraz kwota 241,60 zł tytułem odsetek umownych naliczanych od kwoty niespłaconego kapitału oraz odsetek za zwłokę w wysokości 170,33 zł. Podstawą naliczania odsetek umownych oraz odsetek umownych za opóźnienie stanowi ich zastrzeżenie w umowie również na wypadek wypowiedzenia umowy.

Powodowi przysługuje również prawo pobierania dalszych odsetek umownych od dnia 30 lipca 2017 roku do dnia zapłaty ponieważ w dacie wyrokowania pozwana w dalszym ciągu pozostawała w opóźnieniu. Zgodnie z art. 481 § 1 k.c. wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Stopa odsetek umownych za opóźnienie była oznaczona w umowie, wobec tego powodowi należą się dalsze odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP rocznie, przy czym z uwagi na treść art. 481 § 2 k.c. nie wyższe niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie.

Z ustaleń Sądu jednoznacznie wynika, że nie potwierdziły się zarzuty pozwanej co do braku legitymacji po jej stronie, z uwagi na to, że była ona stroną umowy pożyczki. Nie jest słuszny również zarzut przedawnienia. Umowa pożyczki została zawarta w dniu 13 sierpnia 2014 roku, a w dniu 31 marca 2016 roku pozwana uznała swoje zadłużenie. Termin przedawnienia roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi 3 lata zgodnie z art. 118 k.c. Jego bieg rozpoczyna się odrębnie dla każdej raty po osiągnięciu stanu wymagalności. Wobec uznania zadłużenia przed upływem 3 lat od dnia zawarcia umowy, żadna z rat nie przedawniła się, gdyż zgodnie z art. 123 § pkt. 2 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Po zawarciu porozumienia termin przedawnienia również nie upłynął, gdyż po każdym przerwaniu przedawnienia, biegnie ono na nowo. Bieg terminu przedawnienia został ponownie przerwany wniesieniem pozwu w dniu 5 września 2017 roku, co stanowi czynność przed sądem powziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia, skutkującą przerwaniem biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt. 1 k.c.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 471 k.c. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. Sąd uwzględnił roszczenie powoda w całości. Powód wykazał zasadność i wysokość roszczenia, a pozwana nie wykazała, by zachodził brak

legitymacji biernej, roszczenie wygasło poprzez jego zapłatę przez pozwaną bądź współdłużnika solidarnego, ani że uległo przedawnieniu.

Pozwana w całości przegrała sprawę, wobec czego na podstawie z art. 98 §1 i 2 k.p.c. Sąd nałożył na nią obowiązek zwrotu powodowi kosztów postępowania. Powód poniósł koszt opłaty sądowej od pozwu w kwocie 153 zł (k. 2) oraz koszt wynagrodzenia pełnomocnika w osobie radcy prawnego w kwocie 3600 zł, którego wysokość ustalono na podstawie § 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804) oraz 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Łącznie koszty postępowania, które pozwana na podstawie art. 98 § 1 i 2 k.p.c. powinna zwrócić powodowi wynoszą 3770 zł i taką kwotę na podstawie wspomnianego przepisu Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda w pkt. II wyroku.